Hawdd ei Ddeall

Newid

Maniffesto Llafur Cymru 2024

Beth fyddwn ni'n ei wneud os ydyn ni'n ennill Etholiad Cyffredinol 2024

Mae'r llyfryn yma wedi cael ei ysgrifennu gan **Lafur Cymru**. Mae hwn yn fersiwn hawdd ei ddeall o '**Maniffesto Llafur Cymru 2024: Crynodeb**'.

Mehefin 2024

Sut i ddefnyddio'r llyfryn yma

Dyma lyfryn hawdd ei ddeall. Efallai y byddwch chi angen help i'w ddarllen. Gofynnwch i rywun rydych chi'n ei adnabod i'ch helpu.

Mae'r geiriau mewn **ysgrifen glas trwm** yn gallu bod yn anodd eu deall. Mae beth mae'r geiriau mewn glas yn feddwl ar **dudalen 27**.

Lle mae'r llyfryn yn dweud **ni**, mae hyn yn meddwl **Llafur Cymru**. Dyma ein gwefan: www.welshlabour.wales

Mae Hawdd ei Ddeall Cymru wedi gwneud y ddogfen yma yn hawdd ei deall gan ddefnyddio **Photosymbols**. I ddweud wrthyn ni beth rydych chi'n feddwl am y fersiwn hawdd ei ddeall yma, cliciwch yma.

Rhif trwydded Photosymbols 403527247

Cynnwys

Am y llyfryn yma 4

Ein 6 cam i newid Cymru 7

Ein nodau ar gyfer Cymru well 9

Beth fyddwn ni’n ei wneud 10

Geiriau anodd 27

Am y llyfryn yma

Llafur Cymru ydyn ni.

Dyma ein **maniffesto** ar gyfer yr **Etholiad Cyffredinol** ar 4 Gorffennaf 2024.

Yn yr **Etholiad Cyffredinol**, rydych chi'n pleidleisio dros bwy rydych chi eisiau i redeg y DU.

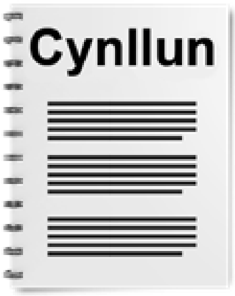

Mae **maniffesto** yn gynllun o beth fyddwn ni yn ei wneud os ydyn ni yn ennill yr **Etholiad Cyffredinol**. Mae'n dweud beth ydy ein hamcanion a beth rydyn ni eisiau ei newid.

Mae hwn yn amser pwysig i wneud Cymru'n well.

Mae ein cynllun yn canolbwyntio ar:

- Gwneud yn siŵr bod gan bawb ddigon o arian.

- Rhoi gwell gofal iechyd i bobl.

- Defnyddio adnoddau’n dda.

- Gwneud cymunedau’n ddiogel.

- Creu cymdeithas deg lle mae pawb yn gallu llwyddo.

Rydyn ni eisiau mynd i’r afael â heriau a chreu dyfodol sydd yn fwy teg.

Rydyn ni eisiau gwneud Prydain yn well gyda dwy lywodraeth Lafur - yn y DU a Chymru.

Pleidleisiwch i ni ar 4 Gorffennaf a helpu i greu dyfodol mwy teg, mwy gwyrdd i Gymru. Mae’n hen bryd newid Prydain.

Ein 6 cam i newid Cymru

1. Defnyddio arian yn dda

Gwario yn ddoeth, cadw trethi'n isel, a stopio prisiau rhag mynd i fyny.

2. Lleihau amseroedd aros y GIG

Helpu'r rhai sydd ei angen fwyaf. Talu am hyn drwy wneud yn siŵr bod pobl yn talu eu trethi.

3. Hybu diogelwch ar yr arfordir

Stopio gangiau troseddol gyda **Uned Rheoli Diogelwch y Ffin** newydd. Dyma sefydliad sydd yn cael ei gyflogi gan y llywodraeth i stopio cychod anghyfreithlon rhag dod i'r DU.

4. Creu Ynni Prydain Fawr

Gwneud **ynni glân**, mae'n rhad ac yn gwneud swyddi newydd. Talu am hyn drwy drethu cwmnïau olew a nwy.

Mae **ynni glân** neu **ynni gwyrdd** yn meddwl gwneud ynni o bethau fel y gwynt a'r haul. Mae hyn yn llawer gwell i'r blaned na phethau fel olew a nwy.

5. Stopio ymddygiad gwrthgymdeithasol

Cael mwy o heddlu, cosbau mwy llym, a gwell gwasanaethau ieuenctid i gadw pobl allan o drafferth.

6. Cael mwy o athrawon

Cyflogi mwy o athrawon mewn pynciau pwysig. Talu am hyn drwy wneud yn siŵr bod ysgolion preifat yn talu trethi.

Ein nodau ar gyfer Cymru well

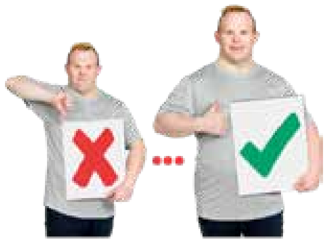

Rydyn ni eisiau datrys problemau sydd wedi cael eu hachosi gan y blaid Geidwadol a gwneud llywodraeth sydd â nodau da.

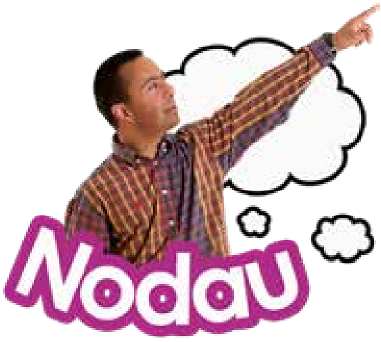

Ein 5 nod i Gymru ydy:

1. **Gwneud mwy o swyddi gyda chyflog gwell.**

2. **Defnyddio ynni gwyrdd i gael biliau rhatach a swyddi newydd.**

3. **Diweddaru'r GIG gydag ysgol feddygol newydd yng Ngogledd Cymru.**

4. **Cael mwy o heddlu i gadw pawb yn ddiogel.**

5. **Cael gwaith, addysg, hyfforddiant neu hunangyflogaeth i bawb dan 25 oed.**

Beth fyddwn ni'n ei wneud

Adeiladu Deyrnas Unedig gryfach

Cadw ein gwlad yn ddiogel: Rydyn ni yn cefnogi **ataliad niwclear** y DU ac fe fyddwn ni yn edrych ar ein cynlluniau amddiffyn. Fe fyddwn ni yn gwario digon o arian cyhoeddus ar amddiffyn.

Mae **ataliad niwclear** yn amddiffyn y DU rhag cael ei ymosod gan wledydd eraill.

Ffiniau Gwarchodedig: Mae Prydain yn garedig ac yn groesawgar, ond mae'n rhaid i ni reoli faint o bobl sy'n dod i mewn i'r wlad. Fe fyddwn ni yn targedu grwpiau troseddol sy'n dod â phobl mewn cychod. Fe fydd tîm newydd yn gwarchod ein ffiniau gyda mwy o swyddogion.

Rheoli ein harian yn dda: Fe fyddwn ni yn gwneud yn siŵr nad ydyn ni yn gwario mwy nag sydd gennym ni. Fe fyddwn ni yn lleihau dyled y wlad o fewn 5 mlynedd.

Hybu’r economi

Rydyn ni eisiau gwneud yr **economi** yn gryfach. Mae’r **economi** yn meddwl faint o arian sydd gan wlad.

Fe fyddwn ni yn:

- Cadw gwariant o dan reolaeth gyda rheolau llym.

- Gweithio gyda busnesau a Llywodraeth Cymru i helpu’r **economi** i dyfu.

- Creu cynllun newydd ar gyfer diwydiant gyda syniadau o bob rhan o’r wlad.

- Dechrau **Cronfa Gyfoeth Genedlaethol** ar gyfer swyddi. Gyda £2.5 biliwn ar gyfer y diwydiant dur yn y DU, gan gynnwys Cymru.

- Sefydlu **Great British Railways**, i weithio gyda Llywodraeth Cymru ar wella trenau yng Nghymru a Lloegr. Mae hyn yn meddwl na fydd trenau'n cael eu rhedeg gan gwmnïau preifat.

- Adeiladu 20,000 o gartrefi tai cymdeithasol.

- Gwneud **cytundeb newydd i weithwyr**. Fe fyddwn ni yn stopio contractau gwaith annheg ac yn gwneud yn siŵr bod gweithwyr yn cael hawliau da. Pethau fel amser i ffwrdd pan fyddan nhw yn sâl neu'n cael babi.

Gwneud Prydain yn arweinydd mewn ynni glân

Rydyn ni eisiau gofalu am natur wrth wneud yr **economi** yn well.

Fe fyddwn ni yn:

- Creu **Ynni Prydain Fawr** i leihau biliau a gwneud ein ynni ein hunain.

- Gwneud 650 mil o swyddi newydd drwy ein cynllun o'r enw **Cynllun Ffyniant Gwyrdd**.

- Gwneud cartrefi **tai cymdeithasol** Cymru yn well wrth ddefnyddio ynni.

> Tai sy'n eiddo i gynghorau lleol a chymdeithasau tai ydy **tai cymdeithasol**. Maen nhw yn gartrefi mwy fforddiadwy.

- Delio â phroblemau gyda'r hinsawdd a diogelu natur. Mae hyn am stopio'r blaned rhag mynd yn boethach oherwydd defnyddio pethau fel olew a nwy.

- Gweithio i stopio llygredd mewn afonydd a stopio llifogydd.

- Helpu ffermwyr i ddefnyddio'r tir yn dda a gofalu am anifeiliaid.

Gwneud ein strydoedd yn fwy diogel

Rydyn ni eisiau i'r heddlu ymateb yn gyflym i alwadau 999 ac edrych ar droseddau yn dda.

Rydyn ni eisiau i bobl ymddiried yn yr heddlu yn fwy a gwneud yn siŵr bod dioddefwyr yn cael cyfiawnder. Rydyn ni'n credu bod y Ceidwadwyr wedi achosi mwy o droseddu i ddigwydd.

Fe fyddwn ni yn:

- Llogi mwy o Heddlu lleol a Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (SCCH).

- Defnyddio **Gorchmynion Parch** i stopio oedolion rhag achosi trafferthion yng nghanol trefi. Rheolau fyddai'r rhain i stopio pobl rhag mynd i rai ardaloedd os ydyn nhw'n achosi trafferthion.

- Stopio pobl rhag gollwng sbwriel.

- Lleihau troseddau cyllyll a gwahardd arfau peryglus.

- Defnyddio timau arbennig i gefnogi menywod sy'n dioddef trais.

- Gwario mwy o arian ar wasanaethau ieuenctid.

- Gwneud carchardai yn well a helpu pobl i beidio â mynd yn ôl i droseddu.

Mwy o gyfleoedd i bawb

Rydyn ni eisiau i bawb ym Mhrydain gael cyfle teg i lwyddo ar sail gwaith caled, nid eu cefndir.

Fe fyddwn ni yn:

- Llogi mwy o athrawon ar gyfer pynciau pwysig ar draws Cymru. Talu am hyn drwy wneud yn siŵr bod ysgolion preifat yn talu trethi.

- Gwneud yn siŵr bod pob plentyn ysgol gynradd yn cael cinio a brecwast am ddim.

- Cefnogi dysgu Cymraeg mewn ysgolion. Rydyn ni eisiau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

- Darparu **gwarant y person ifanc**. Dyma lle bydd gan bawb rhwng 16 a 24 oed swydd, addysg, hyfforddiant neu hunangyflogaeth.

- Darparu mwy o ofal plant i helpu mwy o bobl i weithio.

- Cynnig **prentisiaethau** da.

Prentisiaeth ydy pan fydd rhywun yn dysgu wrth wneud gwaith.

- Gwneud yn siŵr bod myfyrwyr yn gallu mynd i'r brifysgol neu'r coleg a chael help.

- Helpu mwy o bobl i fwynhau'r celfyddydau a cherddoriaeth.

- Gwneud yn siŵr bod pawb yn cael eu trin yn deg. Fe fyddwn ni yn diogelu hawliau **grwpiau lleiafrifol** ar draws y wlad.

> Grŵp llai mewn cymdeithas ydy **grŵp lleiafrifol**. Er enghraifft, pobl sydd wedi dod yn wreiddiol o wlad neu ddiwylliant arall.

- Helpu pobl anabl i gael gwell cymorth mewn swyddi, cael eu trin yn deg, a chlirio'r ôl-groniad **Mynediad at Waith**. Fe fyddwn ni yn gwneud yn siŵr eu bod nhw yn gallu rhoi cynnig am swyddi heb golli eu budd-daliadau ar unwaith.

> **Mynediad at Waith** ydy'r help rydych chi'n gallu ei gael gan yr Adran Gwaith a Phensiynau. Mae hyn yn gallu meddwl arian sydd yn cael ei alw yn grant.

- Diogelu pobl **LHDT+** ac anabl drwy wneud cosbau am droseddau casineb yn eu herbyn yn fwy difrifol.

> Mae **LHDT+** yn meddwl Lesbiaidd, Hoyw, Deurywiol, Trawsrywiol ac eraill.

Gwneud GIG cryf ar gyfer y dyfodol

Rydyn ni yn falch bod y GIG wedi dechrau yng Nghymru. Mae gan y GIG broblemau fel mwy o bobl sydd angen gofal ac amseroedd aros hirach. Fe fyddwn ni yn parhau i gefnogi'r GIG a'i wella.

Fe fyddwn ni yn:

- Gwneud amseroedd aros y GIG yn llai, a talu amdanyn nhw drwy wneud yn siŵr bod pobl yn talu eu trethi.

- Hyfforddi mwy o feddygon a nyrsys, gydag ysgol feddygol newydd yng Ngogledd Cymru.

- Uwchraddio offer a pheiriannau'r GIG.

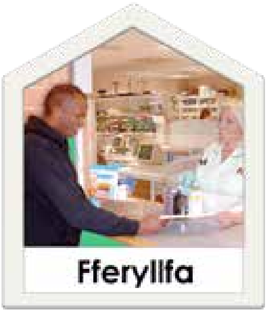

- Rhoi mwy o ddewisiadau gofal a fferyllfeydd lleol i bobl.

- Ei gwneud hi'n haws cael gofal deintyddol.

- Newid sut mae gofal cymdeithasol yn gweithio yn y tymor hir.

- Gwella gwasanaethau a hawliau iechyd meddwl.

Ymddiriedaeth a thegwch

Dydy pobl ddim yn ymddiried mewn gwleidyddiaeth gymaint oherwydd problemau gyda'r Ceidwadwyr.

Fe fyddwn ni yn:

- Sefydlu **Comisiwn Moeseg ac Uniondeb** i wneud yn siŵr bod gwleidyddion yn ymddwyn yn dda.

- Gweithio gyda llywodraethau yng Nghymru a'r Alban.

- Gwneud yn siŵr bod **Fframwaith Cyllid Cymru** yn gweithio'n dda. Dyma sut mae arian yn cael ei reoli yng Nghymru.

- Rhoi £195 miliwn yn fwy i wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.

- Gadael i Lywodraeth Cymru reoli cymorth cyflogaeth yng Nghymru.

- Gwneud i gyfiawnder ieuenctid a gwasanaeth prawf weithio'n well yng Nghymru.

- Gwneud Gymru'n adnabyddus ar draws y byd.

- Caniatáu i bobl ifanc 16 ac 17 oed bleidleisio ar draws y DU, fel maen nhw'n gallu gwneud yng Nghymru.

Cysylltu Prydain â'r byd

Rydyn ni eisiau i Brydain fod yn gryf eto. Fe fyddwn ni yn gwneud dewisiadau da sy'n helpu pawb.

Yng Nghymru, mae gennym ni gwmnïau mawr yn barod o wledydd ar draws y byd. Mae cwmnïau Cymreig yn gwerthu pethau i lawer o wledydd eraill.

Fe fyddwn ni yn:

- Helpu ein milwyr a'n pobl sydd wedi gwasanaethu yn y lluoedd arfog.

- Gwneud cytundebau newydd gyda gwledydd eraill a gweithio'n well gyda'r Undeb Ewropeaidd (UE).

- Arwain **Cynghrair Pŵer Glân** newydd i helpu'r amgylchedd.

- Gweithio'n well gyda gwledydd eraill o gwmpas y byd.

- Gwneud yn siŵr bod sut rydyn ni'n helpu gwledydd eraill yn ddefnyddiol ac yn gweithio'n dda.

Newid

Mae’r etholiad yma yn gyfle i newid Prydain er gwell. Rydyn ni’n gallu datrys y problemau a chreu dyfodol mwy disglair i bawb.

Mae’r **maniffesto** yma yn dangos sut rydyn ni yn bwriadu dechrau gwneud y newidiadau yma. Mae’n amser i ddod at ein gilydd. Mae Prydain angen hyn, ac rydyn ni yn gobeithio y byddwch chi yn ymuno gyda ni.

Pleidleisiwch i ni ar 4 Gorffennaf. Mae’n hen bryd newid Prydain.

Geiriau anodd

Ataliad niwclear

Mae'r rhain yn amddiffyn y Deyrnas Unedig rhag cael ei ymosod gan wledydd eraill

Economi

Mae'r economi yn meddwl faint o arian sydd gan wlad

Grŵp lleiafrifol

Grŵp llai mewn cymdeithas ydy grŵp lleiafrifol. Er enghraifft, pobl sydd wedi dod yn wreiddiol o wlad neu ddiwylliant arall.

LHDT+

Mae hyn yn meddwl Lesbiaidd, Hoyw, Deurywiol, Trawsrywiol ac eraill.

Mynediad i Waith

Mynediad at Waith ydy'r help rydych chi'n gallu ei gael gan yr Adran Gwaith a Phensiynau. Mae hyn yn gallu meddwl arian sydd yn cael ei alw yn grant.

Prentisiaeth

Prentisiaeth ydy pan fydd rhywun yn dysgu wrth wneud gwaith.

Tai cymdeithasol

Tai sy'n eiddo i gynghorau lleol a chymdeithasau tai ydy'r rhain. Maen nhw yn gartrefi mwy fforddiadwy.

Ynni glân neu ynni gwyrdd

Mae ynni glân neu ynni gwyrdd yn meddwl gwneud ynni o bethau fel y gwynt a'r haul. Mae hyn yn llawer gwell i'r blaned na phethau fel olew a nwy.

Welsh Labour Llafur Cymru